

РЫГОР БАРАДУЛІН

НЕРУШ

Неруш ранішні –
 роднае слова,
Мне шукаць цябе,
 покуль гляджу,
Пад зялёным крылом верасовак,
Пад крысам
 і сьпякоты й дажджу.
Слова,
 што як нарог для ратая,
Як для ластаўкі –
 стромы вільчак,

Ад якога на небе сьвітае,
Ад якога ясьнее ў вачах.
А пашчасьціць – натрапіцца неруш, –
Зазьвіняць недзе промні наўзбоч.
Неруш свой
 панясу я аберуч,
Як сьлязіну з матуліных воч.

Ад абразы,
 ад позірку злога,
Шлях забытаўшы для насланья,
Неруш ранішні –
 матчына слова,
Мне, як бору,
 цябе засланяць!

Заспаная раніца мжыстая...

Заспаная раніца мжыстая,
На фарбы і гукі скупая.
Нібыта сцяжынаю мшыстаю,
Прыціхлай зямлёю ступаеш.
І вёдры прыглушана бразгаюць
Каля адсырэлае студні,
Лісцёваю дыхае брагаю,
Пакутуе восень застудай.
Цыбатай нагой жураўлінаю
Імшарамі верасень крочыць.
Ад кіслых прысмак журавінавых
Заплюшчыла сонца вочы.
Цвітуць успаміны верасам.
Няснае мроіцца-сніцца.
І моцна жадаецца-верыцца,
Што ўсё да паўдня праясніцца.

Яна адна...

Яна адна,
Зямля вякоў,
Адкуль
Жыццё пачатак брала
Шчырай верай.
Здалёк відна
Зямля бацькоў,
Матуль,
Дзе песня б'ецца
Перапёлкай шэрай.
У курганах,
Што выраслі з былін,
Спачылі
З поля подзвігу ратаі.
У туманах
Тугі спрадвечны клін
На гнёзды шчасця
Выраі вяртае.
Краса ўзышла
Аднойчы назаўжды,
Закрасавала ў душах
І ў паглядах.
Прамень святла,
Струмень жывой вады
Закаласіўся
На ачахлых лядах.
Світаньня сцяг
Над цемрываю начы
Расчырванеўся
Радаснаю стомай,
І на губах,
Крамяна пахнучы,
Застаўся яблык
Ранішняй аскамай.
На смерць ішлі
За гэтую зямлю,
За гэтую красу,
За сцяг світаньня
Сыны зямлі,
Каб засланіць раллю,
З якой нязломнасць
Збажыною ўстане.
Пакуль у нас
Пяшчотаю матуль
І рупнасцю бацькоў
Сагрэты далі,
Не посьвіст куль,
А галасы зязюль
Лічыць гадоў чароды
Не прысталі.

Божа, паспагадай усім

Божа, паспагадай усім, –
І магутнаму, і слабому,
І відушчаму, і сляпому,
Каб у згодзе жылося ім.

Божа, паспагадай усім, –
Каб вайной не йшоў
Брат на брата,
Каб ржавела сякера ў ката,
Каб вячэраю пахнуў дым.

Божа, паспагадай усім, –
Каб цяплелі пагляды людзкія,
Каб у старца не кралі кія,
Нічых не кралі радзім.

Да любові, да чысціні,
Да святла, да святога ўлоння,
Усявышні, і заўтра і сёння
Заблуканыя душы вярні!

Пакуль жывеш, развітвайся з жыццём...

Пакуль жывеш, развітвайся з жыццём
Штогодна, штогадзінна, штохвілінна,
Твой кожны дзень,
Забраны забыццём,
Лічы сваім найбольшым адкрыццём,
Ты — з дрэва часу
Кволая галіна.
Штодня вядзі з самім сабою бой,
Каб клопаты цябе не пахавалі,
Жыві надзеяй,
Мараю слабой,
Што свет трымаецца
Адным табой —
З ракі ўсёзабыцця — намерам хвалі.
Старайся не ў дзяльбе,
А ў малацьбе,
Каб вымалаціць з цемрачы праменне.
Ляж зморшчынкай
Ва ўсмешцы на ілбе,
Каб недзе ўспомніла жыццё цябе,
У незваротнай вечнасці —
Імгненне.